

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/276/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412203051
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5412203051.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bratislava, Grösslingova 77, IČO: 31 351 026 proti odporkyni: Ing. A. O., nar. XX. X. XXXX, bytom B. D., E. XXXX/XX-XX, s adresou na doručovanie: X., Z. XXXX/XX, o zaplatenie 6 440,43 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa a odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 6C/150/2012-91 zo dňa 6. 2. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Dolný Kubín zaviazal odporkyňu k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi sumu 6 282,73 Eur so 7,99 % ročným úrokom od 30. 3. 2012 do zaplatenia a 5 % ročným úrokom z omeškania od 30. 3. 2012 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti súd návrh zamietol. Zároveň určil, že zmluvná podmienka obsiahnutá v § 13 ods. 3 všeobecných obchodných podmienok navrhovateľa pre stavebné sporenie Flexibil účinných od 1. 3. 2007 v spojení so sadzovníkom poplatkov navrhovateľa pre fyzické osoby účinným od 1. 1. 2007, ktorej obsahom je oprávnenie poskytovateľa úveru účtovať klientovi poplatok za ďalšiu upomienku vo výške 750,- Sk a poplatok za žiadosť o okamžité splatenie úveru/mediúveru vo výške 1 000,- Sk je neplatná pre neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky. Odporkyňu zaviazal k povinnosti nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 386,- Eur.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd zdôvodnil s poukazom na ust. § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a ust. § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka, keď konštatoval, že medzi účastníkmi existoval zmluvný vzťah, na základe ktorého navrhovateľ odporkyni poskytol mediúver v sume 250 000,- Sk s dohodnutou úrokovou sadzbou vo výške 7,99 % ročne. Pre neplnenie povinností bola odporkyňa vyzvaná na splatenie celého zostatku úveru a zároveň boli vyúčtované poplatky za upomienky, resp. za žiadosť o okamžité splatenie mediúveru. Prvostupňový súd sa stotožnil so zvyškom nesplatennej sumy úveru a túto priznal do výšky 6 282,73 Eur spolu s príslušenstvom a zamietol žalobu čo do sumy 157,70 Eur, predstavujúcu práve uplatňované poplatky za upomienky a žiadosť o zaplatenie úveru. Uvedené zmluvné dojednania vzťahujúce sa k sume 157,70 Eur považoval za neplatné v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, a preto aj bez návrhu vyslovil vo výroku rozsudku, že tieto ustanovenia obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach tvoriacich súčasť spotrebiteľskej zmluvy za neplatné.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 3 O.s.p. a navrhovateľovi ako prevažne úspešnému v konaní priznal plnú náhradu požadovaných trov.

Proti tomuto rozsudku podali, v zákonom stanovenej lehote, odvolania obaja účastníci konania.

Navrhovateľ odvolanie zdôvodnil s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. a/, b/, f/ O.s.p., keď podľa neho postupom súdu sa mu odňala možnosť konať pred súdom, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, resp. konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Navrhovateľ podal žalobu s jednotlivými listinnými dôkazmi, z ktorých odvodzoval svoj nárok. Prvostupňový súd rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa na pojednávaní, pričom rozhodoval v zmysle § 153 ods. 3 O.s.p., keď bez návrhu vyslovil, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná. Pokiaľ navrhovateľ mienil posúdiť predmetné zmluvné dojednania takýmto spôsobom, mal vyzvať účastníkov konania, aby sa k takémuto posúdeniu mohli vyjadriť a prípadné svoje tvrdenia podložiť relevantnými dôkazmi. Uvedený postup súdu vychádza aj z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-472/11 zo dňa 21. 2. 2013, ktorej predmetom bol návrh na začatie prejudiciálneho konania, týkajúci sa výkladu čl. 6 a 7 Smernice Rady č. 93/13/EHS, pričom rozsudok judikoval, že zásada kontradiktórnosti vo všeobecnosti zaväzuje vnútroštátny súd, ktorý konštatoval v rámci preskúmania ex offio nekalú povahu zmluvnej podmienky informovať účastníkov konania v spore a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili spôsobom, ktorý na tento účel stanovujú vnútroštátne procesnoprávne predpisy. Takýto postup nakoniec predpokladá aj dôvodová správa k O.s.p. pri jeho doplnení o ust. § 153 ods. 4 O.s.p.. V zmysle tejto sa musí umožniť účastníkom vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, aby tak dosiahol svoje rozhodnutie predvídateľným spôsobom, inak by odňal dodávateľovi možnosť konať pred súdom. Vzhľadom k tomu, že prvostupňový súd takýto postup neprijal, znemožnil navrhovateľovi adekvátne sa brániť voči takémuto posúdeniu jednotlivých nárokov. Odvolateľ ďalej poukazoval na nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu vo vzťahu k zamietavajúcej časti rozsudku, keď prvostupňový súd argumentoval neprimeranosťou požadovanej náhrady poplatkov vyúčtovaných za jednotlivé upomienky, resp. žiadosti o splatenie celého úveru. Ak súd argumentuje, že nejaké poplatky sú neprimerane vysoké, je žiaduce, aby účastník konania dostal odpoveď práve na tento argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, t.j. aby sa z odôvodnenia rozhodnutia dozvedel, prečo súd tak rozhodol a z akej premisy jeho záver vychádzal. Súdom by mal ozrejmiť svoje myšlienkové pochody, spôsob hodnotenia dôkazov, skutkové zistenia a vyvedené právne závery ozrejmiť takým spôsobom, aby výsledok rozhodovacej činnosti bol jasný, zrozumiteľný a účastník konania nemusel hľadať odpoveď na danú otázku v rovine dohadov. Podľa názoru navrhovateľa bolo žiaduce, aby súd na základe posúdenia skutkových a právnych okolností v tejto konkrétnej veci ustálil racionálne určitú prijateľnú výšku poplatkov, pričom súd túto skutočnosť nijako neskúmal, ani nedokazoval. Pri splnení tejto požiadavky by navrhovateľ vedel, od akej výšky súd v tomto prípade považuje výšku poplatkov za neprimerane vysokú. Postup súdu tak vykazuje svojvoľu v posudzovaní rozhodných skutočností bez ich bližšieho skúmania. Navyše v tejto časti rozsudok nespĺňa ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p.. Čo sa týka jednotlivých nákladov súd uviedol len, že v značnom rozsahu presahujú možné náklady (vecné a administratívne), ktoré by boli spojené s ich vyhotovením a zasielaním. K tomuto navrhovateľ udáva, že súd zrejme vôbec nezobral v úvahu celkový reálny proces, ktorý musí navrhovateľ pri „omeškaných klientoch“ realizovať a priame a nepriame náklady s tým súvisiace, najmä náklady na zakúpenie alebo vývoj, prevádzkovanie, údržbu a servis počítačového softvéru, ktorý osobitne eviduje takýchto klientov, náklady na vyhodnocovanie splácania pohľadávok omeškanými klientmi, vecné, resp. administratívne náklady, ako je papier, skener, toner, osobné počítače, spotrebovaná energia, poštovné, resp. personálne náklady na zamestnancov, ktorí zabezpečujú vyššie uvedené činnosti a úkony. V tejto súvislosti poukazoval odvolateľ aj na princíp právnej istoty, ktorý predstavuje neoddeliteľnú súčasť ústavného práva na súdnu ochranu, keď obdobné situácie majú byť posudzované rovnako a v tejto súvislosti poukazoval na to, že sú rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré v konaniach s rovnakým, resp. obdobným skutkovým základom, v ktorých vystupoval navrhovateľ a predmetné poplatky uplatňoval, jeho nároku ohľadne poplatkov vyhovel. Opačný postup, ktorý aplikoval v tejto konkrétnej veci súd, považuje preto navrhovateľ za postup v rozpore so zásadou predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. V tejto súvislosti tiež poukázal na ust. § 100 ods. 1 O.s.p. - inštitút tzv. predbežného právneho posúdenia veci, v zmysle ktorého predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní a účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť k ich preukázaniu dôkazy. Keďže súd navrhovateľa k vyjadreniu nevyzval, mal za to, že otázku priznania nárokov uplatnených v konaní súd považuje za nespornú (tento nárok odporkyňa nerozporovala). Navrhovateľ tak nemohol predvídať, že súd mieni z iných dôvodov v tejto časti žalobu zamietnuť. Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti žiadal, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v napadnutých častiach zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Odporkyňa vo svojom odvolaní uviedla, že v danom konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, nevyhodnotil dôkazy a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Do dnešného dňa jej navrhovateľ nezaslal žiadne písomné vyrozumienie o zostatku na úverovom účte a zaúčtovaných platbách za obdobie rokov 2011 a 2012. Odvolateľka žiadala preto o objektívne posúdenie prejednávanej veci, k opätovnému preštudovaniu spisu, nakoľko došlo k závažnému porušeniu pri vyhodnotení dôkazov.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a rozsudok prvostupňového súdu podľa ust. § 221 ods. 1, písm. f/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Priebeh konania pred prvostupňovým súdom upravuje § 100 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Spôsob konania musí byť výrazom súčinnosti súdu a účastníkov. Súd má postupovať tak, aby bez ďalších návrhov vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia, ako aj dôvody odvolania prednesené účastníkmi, má súd za to, že postupom prvostupňového súdu sa účastníkom odňala možnosť konať pred súdom, resp. rozsudok prvostupňového súdu v zamietavajúcej časti nespĺňa náležitosti v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania. Stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Je zrejmé, že v danom prípade súd vytýčil pojednávanie, na ktoré predvolal obidvoch účastníkov konania. Navrhovateľ neprítomnosť ospravedlnil a požiadal o prejednanie a rozhodnutie vo veci v jeho neprítomnosti na podklade predložených písomných dokladov. Odporkyňa neprítomnosť písomne ospravedlnila podaním zo dňa 5. 2. 2013 a požiadala o odročenie pojednávania z dôvodu OČR - maloletej dcéry. K žiadosti priložila potvrdenie Sociálnej poisťovne s potvrdením MUDr. E. - detskej ambulancie, že dcéra navrhovateľky od 4. 2. 2013 je nemocná a jej zdravotný stav nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie. Prvostupňový súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 6. 2. 2013 bez prítomnosti účastníkov.

Odvolací súd má za to, že v tomto prípade je možné považovať odvolania za dôvodné. Prvostupňový súd vychádzal len z predložených listinných dôkazov, pričom sa rozhodol bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná. K takémuto posúdeniu predložených listinných dôkazov (zmluvy) došlo bez toho, aby účastník mal možnosť k takémuto postupu súdu sa vyjadriť a prípadne doložiť svoje tvrdenia, ktorými by argumentoval k takémuto postupu súdu (že aj bez návrhu ide o niečom rozhodnúť). Za dôvodnú považoval odvolací súd aj námietku uvedenú v odvolaní navrhovateľa, že nebol nijakým spôsobom upozornený (keďže to odporca nerozporoval) na posudzovanie neprimeranosti nákladov, ktoré vynaložil v súvislosti so zasielaním upomienok a oznámení o zosplatnení úveru. Navrhovateľ svoj nárok odvíjal od cenníka, a preto ak súd aj túto časť zmluvy posudzoval ako spotrebiteľskú, mal navrhovateľovi dať možnosť „obhájiť“ príslušnú položku cenníka (poplatok) aj s prípadnou špecifikáciou nákladov, na základe ktorých bola potom cena úkonu stanovená (primeranosť nákladov má preukázať navrhovateľ, nie ako tvrdí odvolateľ, že rozsah „od - do“ by mal stanoviť súd). Pokiaľ sa týka odvolania odporkyne, súd vzhľadom na vytknutie vád v konaní skúmal, či postupom súdu mohlo dôjsť k ujme na právach účastníka. V tomto prípade dospel k záveru, že odporkyňa požiadala súd o odročenie pojednávania a nemožnosť zúčastniť sa konania zdôvodnila starostlivosťou o dcéru, pričom doložila doklad vystavený lekárom - OČR pre Sociálnu poisťovňu. Aj keď dôvod neprítomnosti účastníka na pojednávaní posudzuje vždy súd, a to v súvislosti s ďalšími právne a skutkovo významnými okolnosťami a môže teda prísť k záveru, že dôvod žiadosti o odročenie pojednávania dôležitý nie je, odvolací súd má za to, že choroba účastníka, prípadne ošetrovanie člena

rodiny - maloletého dieťaťa, ktoré je choré s nutnosťou starostlivosti oň preukázaná lekársky potvrdenou správou, sa za takýto dôvod považuje.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti neostávalo odvolaciemu súdu iné, ako napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí prvostupňový súd rozhodne i o trovách odvolacieho konania

(§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.